

"شیوه‌نامه اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپیوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

"باسمه تعالی"

مقدمه

- به منظور تعیین ضوابط اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه شهید چمران اهواز، شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه این شیوه‌نامه را با توجه به «آیین‌نامه یکپارچه دوره‌های تحصیلی کاردانی / کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی» مصوب جلسه شماره ۸۹ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۳۰ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین بر اساس آیین‌نامه دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها، ابلاغی از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۲/۴۳۰۶۹ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱، تهیه و تصویب کرد. بازنگری این شیوه‌نامه در ماده ۳۸ در پنجمین جلسه شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ به تصویب رسید و برای دانشجویان کارشناسی ارشد ورودی سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ و پس از آن لازم‌الاجرا خواهد بود. گروه‌های آموزشی نمی‌توانند مصوبه‌ها یا شیوه‌نامه‌های داخلی مغایر با این شیوه‌نامه تصویب یا اجرا کنند.

"شیوهنامه اجرای دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

الف: ضوابط کلی دوره

ماده ۱. شرایط ورود به دوره

داشتن صلاحیت‌های عمومی ورود به دوره برابر ضوابط؛

- دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپوسته مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- قبولی در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

ماده ۲. آموزش این دوره، در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره. دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب را با رعایت ضوابط برای دانشجویان خارجی و یا دوره‌های بین‌المللی به زبان غیر فارسی ارائه کند.

ماده ۳. دانشگاه باید برنامه آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی، دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

ماده ۴. تحصیل در دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته دانشگاه شهید چمران اهواز، تمام‌وقت است و پذیرفته‌شدگان موظف هستند که طبق برنامه‌های آموزشی و پژوهشی ارائه شده از طرف گروه آموزشی، در دانشگاه حضور فعال و تمام‌وقت داشته باشند.

ماده ۵. گروه‌های مجری این دوره می‌توانند در صورت اخذ مجوز لازم برای هر رشته/گرایش از شورای گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صرفاً به شیوه آموزشی-پژوهشی دانشجو بپذیرند.

ماده ۶. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد دو سال (چهار نیمسال) است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو در شیوه‌های آموزشی-پژوهشی در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد حداکثر دو نیمسال دیگر به سنوات دانشجو اضافه کند. تمدید نیمسال پنجم و ششم با درخواست دانشجو و تأیید استاد راهنما، مدیر گروه، معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می‌شود. برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، تمدید نیمسال پنجم رایگان و تمدید نیمسال ششم منوط به پرداخت هزینه طبق تعرفه مصوب هیئت‌امنای دانشگاه می‌باشد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲. تمدید نیمسال پنجم تحصیلی، ضمن رعایت ضوابط آموزشی، منوط به تصویب پیشنهاد (پروپوزال) و یا تأیید گروه و استاد راهنما در مورد مشخص شدن موضوع پایان‌نامه دانشجو خواهد بود. برای تمدید نیمسال ششم، شرط تصویب پیشنهاد ضروری است.

تبصره ۳. مطابق با ماده ۱۴ آیین‌نامه جامع مدیریت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهش و فناوری، اعضای شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده با ترکیب زیر شکل می‌گیرد:

۱) رئیس دانشکده (رئیس شورا)

۲) معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده (نایب رئیس)

۳) معاون پژوهشی و ارتباط با جامعه دانشکده

"شیوهنامه اجرای دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

۴) نمایندگان گروه‌های آموزشی که مجری دوره‌های تخصصی هستند. نماینده گروه باید حداقل دانشیار بوده و حداقل یک دانشجوی دکتری تخصصی را به‌عنوان راهنمای اول فارغ‌التحصیل نموده باشد. در گروه‌های آموزشی که دارای عضو هیئت علمی با شرایط مذکور نیستند، مدیر گروه به‌عنوان نماینده گروه شرکت خواهد کرد.

۵) یک عضو هیئت علمی با درجه ترجیحاً استادی (حداقل دانشیار) با تأیید و حکم رئیس مؤسسه.

تبصره ۴. چنانچه دانشجو نتواند تا پایان نیمسال ششم دانش آموخته شود، لازم است پرونده دانشجو با درخواست کتبی او و تأیید استاد راهنما، گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، حداکثر تا ۱۵ روز پس از پایان نیمسال ششم، به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه جهت تصمیم‌گیری و طرح در کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع داده شود. در صورت تأیید یک نیمسال دیگر به سنوات دانشجو اضافه شده و هزینه آن مطابق با تعرفه مصوب هیئت امنای دانشگاه از دانشجو اخذ خواهد شد. اگر درخواست دانشجو به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نشود، دانشجو در پایان نیمسال ششم به علت اتمام سنوات تحصیلی اخراج خواهد شد.

ماده ۷. لازم است دانشجو حداکثر تا پایان نیمسال دوم در خصوص انتخاب استاد راهنمای خود از میان اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز اقدام کند (طبق ظرفیت اعلامی سالانه توسط دفتر برنامه ریزی و ارزیابی آموزشی دانشگاه). تعیین استاد راهنما با حداقل مرتبه استادیاری (اطلاعات تکمیلی ماده ۲۵) با درخواست دانشجو و موافقت عضو هیئت علمی و تأیید گروه صورت می‌گیرد.

ب: ضوابط مرحله آموزشی

ماده ۸. آموزش در دوره کارشناسی ارشد مبتنی بر نظام واحدی انجام می‌شود. تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد بر اساس برنامه مصوب هر رشته، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است که از این تعداد ۴ تا ۶ واحد آن مربوط به پایان‌نامه و مابقی به صورت واحدهای آموزشی می‌باشد.

تبصره. هر نیمسال تحصیلی ۱۸ هفته شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته ارزشیابی پایان نیمسال می‌باشد.

ماده ۹. چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره تحصیلی، رشته و یا گرایش با رعایت پیش‌نیاز هر درس، طبق برنامه درسی مصوب، بر عهده گروه آموزشی است.

تبصره ۱. با توجه به این که دانشجویان متقاضی استفاده از آیین‌نامه استعداد درخشان لازم است تا پایان نیمسال دوم تحصیلی خود حداقل ۲۰ واحد درسی را گذرانده باشند، گروه‌های آموزشی باید در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۰ و حداکثر ۱۲ واحد درسی را ارائه دهند.

تبصره ۲. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد درسی را - با احتساب دروس جبرانی - انتخاب کند. در نیمسال آخر مرحله آموزشی شرط اخذ حداقل واحد ضروری نیست.

ماده ۱۰. تعداد واحدهای درسی جبرانی با تشخیص گروه آموزشی، حداکثر ۱۲ واحد است.

تبصره ۱. چنانچه رشته/گرایش دانشجو در مقطع کارشناسی با رشته/گرایش در حال تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد متفاوت باشد، تا پیش از تصویب پیشنهاد به تشخیص گروه آموزشی، دانشجو موظف به گذراندن حداقل ۸ و حداکثر ۱۲ واحد جبرانی از درس‌های کارشناسی خواهد بود. کسب نمره قبولی ۱۲ برای دروس جبرانی، الزامی است، اما این نمره در

"شیوهنامه اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

میانگین نیمسال و معدل کل دانشجو محاسبه نمی‌شود. چنانچه دانشجو از کلاس‌های جاری کارشناسی ارشد یا کارشناسی استفاده نکند و کلاس جداگانه‌ای برای درس‌های جبرانی تشکیل شود، ضروری است دانشجو هزینه این درس‌ها را طبق تعرفه مصوب هیئت امنای دانشگاه در مورد دانشجویان شهریه‌پرداز، پرداخت نماید. هزینه این دروس طبق تعرفه مصوب هیأت امناء دانشگاه از دانشجو دریافت می‌گردد.

تبصره ۲. فهرست درس‌های جبرانی باید در برنامه درسی مصوب گروه آموزشی، تأیید و ثبت شده باشد. هرگونه تصمیم‌گیری خارج از ضوابط و مقررات یادشده برای دروس جبرانی، در اختیار مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. تبصره ۳. در صورت اخذ حداقل ۸ واحد درس جبرانی، یک نیمسال به سقف سنوات تحصیلی دانشجو افزوده می‌شود. تبصره ۴. دانشجو موظف است که دروس جبرانی را حداکثر در دو نیمسال اول تحصیل خود، اخذ نماید.

ماده ۱۱. مدرسان درس‌های دوره کارشناسی ارشد باید حداقل استادیار و دارای حداقل یک سال سابقه تدریس در دانشگاه شهید چمران اهواز در دوره‌های کارشناسی مرتبط، پس از اخذ مدرک دکتری باشند.

ماده ۱۲. واحدهای درسی با نظر شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و بر اساس برنامه درسی مصوب هر رشته انتخاب خواهد شد.

ماده ۱۳. آموزش رایگان برای هر دانشجو در دوره کارشناسی ارشد فقط یکبار امکان‌پذیر است.

تبصره. دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف غیرموجه آن، موظف است برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین (الزاماً از بین دروسی که گروه آموزشی طبق برنامه درسی ارائه می‌دهد)، هزینه مربوط به آن را بر اساس تعرفه مصوب هیئت امنای دانشگاه پرداخت کند.

ماده ۱۴. تحصیل همزمان دانشجو در دوره کارشناسی ارشد در دانشگاه شهید چمران اهواز و دیگر مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

تبصره. دانشجویانی که با مؤسسات دولتی یا غیردولتی رابطه استخدامی (رسمی یا پیمانی) دارند، باید برای طول دوره تحصیل، از محل خدمت خود موافقت‌نامه رسمی به دانشگاه ارائه دهند. در غیر این صورت، دانشگاه مجاز به محروم کردن دانشجو از ادامه تحصیل خواهد بود.

ماده ۱۵. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس از سوی مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت دانشجو در کلاس، انجام دادن تکالیف و نتایج آزمون کتبی مستمر و پایانی، در طول و پایان هر نیمسال تحصیلی انجام می‌شود.

ماده ۱۶. حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. چنانچه دانشجو در طول نیمسال تحصیلی در بیش از سه شانزدهم از کلاس‌های یک درس یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، این غیبت غیرموجه تلقی شده و نمره آن درس صفر خواهد شد. در صورتی که حداکثر تا یک ماه پس از پایان امتحانات آن نیمسال، به تشخیص شورای آموزشی و پژوهشی دانشکده غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، درس ثبت‌شده با نمره صفر، از مجموع درس‌های آن نیمسال حذف می‌شود. در این صورت رعایت حداقل هشت واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور جزو مدت مجاز دوره تحصیلی وی محسوب می‌شود.

"شیوهنامه اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

تبصره ۲. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقی مانده دانشجو در پایان نیمسال بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو، به کمتر از ۸ واحد درسی برسد، این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود.

تبصره ۳. اگر دانشگاه با حذف مجاز درسی موافقت کند و تعداد واحدهای انتخابی در آن نیمسال کمتر از ۸ شود، آن نیمسال در سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه می شود و چنانچه دانشجو مشروط شود یک نیمسال مشروطی برای وی لحاظ خواهد شد.

ماده ۱۷. در شرایط خاص، حذف یک یا تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای گروه و معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده، پیش از آغاز آزمون پایانی نیمسال و با رعایت و احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

تبصره. دانشجویانی که در یکی از درس های نیمسال، بیش از سه شانزدهم غیبت غیر موجه داشته باشند، نمی توانند از این ماده استفاده کنند.

ماده ۱۸. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ از ۲۰ و میانگین کل قابل قبول در درس های مرحله آموزشی ۱۴ از ۲۰ است.

تبصره ۱. محاسبه میانگین کل نمرات دانشجو صرفاً بر اساس آخرین نمره قبولی وی انجام می شود؛ بنابراین نمره مردودی درسی که در نیمسال بعد با موفقیت گذرانده شود در ریز نمرات دانشجو ثبت می شود، اما در میانگین کل محاسبه نخواهد شد.

تبصره ۲. در رتبه بندی دانشجو برای استفاده از هرگونه تسهیلات دانشجویی و آیین نامه استعداد درخشان، میانگین تمامی درس های انتخاب شده (قبولی و مردودی) محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳. گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را ملغی نمی کند.

تبصره ۴. تسهیلات تبصره ۱ شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا بر اساس حکم کمیته انضباطی نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۹. چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود.

تبصره ۱. دانشجویی که در دو نیمسال تحصیلی، خواه متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می گردد.

تبصره ۲. در صورتی که میانگین نمره کل درس های مرحله آموزشی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو مجاز خواهد بود جهت جبران معدل، حداکثر در یک نیمسال تحصیلی (با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی)، با نظر استاد راهنما و تأیید شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، درس یا درس هایی از دروس گذرانده شده دوره (حداکثر ۸ واحد) که با نمره کمتر از ۱۴ گذرانده است، را برای ترمیم میانگین کل، اخذ کند و میانگین کل واحدهای آموزشی خود را به حداقل ۱۴ برساند. در غیر این صورت از ادامه تحصیل محروم می شود. دانشجو ضروری است هزینه درس های انتخابی جهت ترمیم معدل را طبق تعرفه مصوب هیئت امنای دانشگاه در مورد دانشجویان شهریه پرداز، پرداخت کند.

ماده ۲۰. دانشجو می تواند با احتساب سنوات تحصیلی، فقط یک نیمسال از مرخصی تحصیلی یا حذف ترم استفاده کند.

تبصره ۱. برای مرخصی تحصیلی دانشجو باید درخواست خود را پیش از آغاز نیمسال تحصیلی و برای حذف نیمسال حداکثر تا قبل از شروع امتحانات (طبق تقویم آموزشی) ارائه داده و در صورت تصویب شورای گروه، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه به تأیید نهایی خواهد رسید.

"شیوهنامه اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپیوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو حتی برای یک نیمسال تحصیلی انتخاب واحد نکند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.
تبصره ۳. بررسی و تصمیم‌گیری درباره دیگر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی (در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه) و نیز مأموریت همسر یا والدین بدون احتساب در سنوات تحصیلی، در اختیار مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۲۱. انصراف از تحصیل در دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته با درخواست دانشجو امکان‌پذیر است. دانشجو می‌تواند فقط برای یکبار و حداکثر تا دو ماه پس از درخواست انصراف از تحصیل، نسبت به بازپس‌گیری آن اقدام کند، در غیر این صورت، پس از سپری شدن این مدت، حکم انصراف قطعی او از تحصیل صادر خواهد شد.

تبصره ۱. تصمیم‌گیری درباره بازگشت به تحصیل دانشجویی که حکم قطعی انصراف از تحصیل او صادر شده است، بر عهده مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

تبصره ۲. دانشجوی انصرافی موظف است مطابق قوانین و مقررات دانشگاه به تمامی تعهدات مربوطه عمل کند.

ماده ۲۲. تغییر رشته، انتقال و همچنین میهمانی در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.

تبصره. تصمیم‌گیری در خصوص تغییر گرایش در موارد خاص، در صورت اعلام موافقت گروه آموزشی و موافقت نهایی معاونت آموزشی دانشگاه امکان‌پذیر می‌باشد

ماده ۲۳. در صورتی که دانشجو پس از انصراف از تحصیل، دوباره در دانشگاه قبول شود، واحدهای درسی گذرانده‌شده وی در دانشگاه قبلی (مطابق با شیوه نامه معادل سازی دروس دانشگاه) قابل معادل‌سازی خواهد بود.

تبصره ۱. معادل‌سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو در مؤسسه قبلی، توسط شورای گروه آموزشی مورد نظر انجام می‌گیرد.

تبصره ۲. به ازای هر ۸ تا ۱۴ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

ج: ضوابط مرحله پژوهشی

ماده ۲۴. لازم است پیشنهاد کارشناسی ارشد تا پایان نیمسال دوم در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مصوب گردد.

ماده ۲۵. شرایط راهنمایی دانشجویان کارشناسی ارشد:

۱.۱. تخصص استاد راهنما منطبق با رشته/گرایش دانشجو باشد؛

۱.۲. حداقل دارای مرتبه استادیاری باشد؛

تبصره. استادیاران از سال اول استادیاری خود می‌توانند با تأیید شورای گروه در مشاوره پایان‌نامه‌ها، داوران پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و راهنمایی دوم یک پایان‌نامه ارشد مشارکت داشته باشند. استادیاران از سال دوم می‌توانند با تأیید شورای گروه، راهنمایی یک پایان‌نامه مستقل و یک پایان‌نامه مشترک کارشناسی ارشد را به‌عهده گیرند.

ماده ۲۶. ارائه پیشنهاد و بررسی آن طی مراحل اجرایی زیر انجام می‌گیرد:

"شیوهنامه اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

- دانشجو باید تا پایان نیمسال دوم تحصیلی، استاد راهنمای خود را از بین اعضای هیأت علمی (طبق ظرفیت اعلامی سالانه توسط دفتر برنامه ریزی و ارزیابی آموزشی دانشگاه) انتخاب و با ارائه درخواست کتبی به مدیر گروه اعلام نماید.
  - دانشجو موضوع پایان‌نامه خود را با هماهنگی استاد راهنما، انتخاب و پیشنهاد خود را تا پایان نیمسال دوم، در شورای گروه آموزشی مربوط تصویب کند. پیشنهاد دانشجو باید پس از تصویب در گروه آموزشی، در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مطرح شود و در صورت رعایت ضوابط و مقررات مربوط و تأیید آن به وسیله این شورا رسمیت پیدا می‌کند و قابل اجرا خواهد بود.
  - تبصره ۱. گروه باید حداکثر تا دو هفته پس از دریافت پیشنهاد دانشجو، تشکیل جلسه دهد و نتیجه ارزیابی پیشنهاد را به دانشجو اطلاع دهد. در صورت تصویب پیشنهاد در گروه، پیشنهاد دانشجو باید حداکثر تا دو هفته بعد، به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال شود. پیشنهاد دانشجو باید حداکثر تا دو هفته بعد، در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مطرح شود.
  - تبصره ۲. در صورت اختلاف نظر بین شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در تصویب طرح پیشنهادی؛ اعم از انتخاب استادان راهنما/استادان مشاور، موضوع و ماهیت طرح پیشنهادی، موضوع در شورایی متشکل از معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده، مدیر گروه مربوطه و مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه مطرح و تصمیم نهایی گرفته خواهد شد. تشکیل شورای مذکور منوط به درخواست تجدیدنظر از سوی گروه آموزشی مربوطه در قالب مصوبه شورای گروه می‌باشد.
  - تبصره ۳. در صورت نیاز، دانشجو می‌تواند با تأیید استاد راهنمای اول، گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، نسبت به انتخاب استاد راهنمای دوم از سایر مؤسسات آموزشی و پژوهشی کشور و مراکز معتبر بین‌المللی اقدام کند. در شرایط خاص با رعایت ضوابط این شیوه‌نامه می‌توان استاد راهنمای دوم با مدرک دکتری تخصصی، بدون وابستگی به مؤسسات آموزشی و پژوهشی کشور و مراکز معتبر بین‌المللی باشد.
  - تبصره ۴. در صورت نیاز به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌توان یک یا دو استاد مشاور با مدرک دکتری تخصصی از داخل یا خارج دانشگاه برای هدایت دانشجو تعیین کرد. در شرایط خاص با رعایت ضوابط این شیوه‌نامه، می‌توان از مریدان دانشگاه و سایر دانشگاه‌ها با حداقل پنج سال سابقه کار مرتبط و یا متخصصان حرفه‌ای به‌عنوان استاد مشاور خارج از دانشگاه انتخاب کرد. در اجرای پایان‌نامه‌های مورد حمایت سازمان‌ها، می‌توان از مشاوره کارشناسان ارشد آنها، که دارای سابقه تحقیقاتی مورد تأیید گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌باشند، استفاده نمود.
  - تبصره ۵. در صورتی که دو استاد مشاور برای پایان‌نامه انتخاب شود، امتیاز مورد نظر و واحد آن به تساوی بین آنان تقسیم خواهد شد. در یک پایان‌نامه ارشد، تعداد استادان راهنما و مشاور نباید از سه نفر بیشتر باشد.
  - تبصره ۶. در شرایط خاص، با رعایت ضوابط این شیوه‌نامه، به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌توان استاد راهنمای دوم و مشاور را با مدرک دکترا از متخصصان واجد شرایط خارج از مؤسسه نیز انتخاب کرد.
  - تبصره ۷. هیچ کلام از بستگان درجه یک دانشجو (پدر، مادر، خواهر، برادر، همسر و فرزند) نمی‌توانند راهنمایی، مشاوره و یا داوری پایان‌نامه او را به عهده گیرند.
  - تبصره ۸. در محاسبه ظرفیت مجاز اعضای هیئت علمی، پایان‌نامه‌های تقاضا محور با ضریب ۰/۵ لحاظ خواهند شد.
- ماده ۲۷.** ضوابط تغییر در استادان راهنما یا مشاور پس از تصویب طرح پیشنهادی پایان‌نامه به شرح زیر است:

"شیوه‌نامه اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

تغییر استادان راهنما:

- ۱) در مورد استاد راهنمای اول، پیشنهاد از سوی مدیر گروه، معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و یا معاونت آموزشی دانشگاه و در مورد استاد راهنمای دوم پیشنهاد از سوی استاد راهنمای اول با ذکر دلایل توجیهی در شورای گروه آموزشی مطرح و در صورت تصویب، مراتب به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال می‌شود؛
- ۲) طرح و تصویب موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده؛
- ۳) طرح و تصویب موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه؛

تغییر استادان مشاور:

- ۱) پیشنهاد از سوی استاد راهنما با دلایل توجیهی به گروه آموزشی؛
- ۲) طرح و تصویب موضوع در شورای گروه؛
- ۳) طرح و تصویب موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده؛
- ۴) اطلاع‌رسانی از طرف دانشکده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه.

تبصره ۱. جهت طرح هر یک از پیشنهادهای یادشده در شورای گروه نباید بیش از شش ماه از تصویب طرح پیشنهادی پایان‌نامه در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده گذشته باشد.

تبصره ۲. چنانچه استاد راهنمای اول در هر یک از مراحل انجام پایان‌نامه، بازنشسته شود باید نقش آن از استاد راهنمای اول به استاد راهنمای دوم تغییر یابد.

ماده ۲۸. دانشجو پس از تدوین پایان‌نامه و تأیید استاد راهنما موظف است با رعایت ضوابط دانشگاه، در حضور هیأت داوران از پایان‌نامه خود دفاع کند

تبصره. چنانچه میانگین کل نمره‌های دانشجو پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان‌نامه نخواهد داشت.

ماده ۲۹. دفاع از پایان‌نامه به درخواست دانشجو و تأیید استاد/استادان راهنما مبنی بر تکمیل مراحل پژوهشی و نگارشی پایان‌نامه و ارائه مستندات زیر پس از گذشت حداقل ۴ ماه از تصویب طرح پیشنهادی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده انجام می‌شود:

- ۱) ارائه پایان‌نامه آماده شده؛

تبصره. در رشته‌های غیر از مجموعه زبان‌های خارجی (انگلیسی، فرانسه و عربی) دانشجو می‌تواند با موافقت استادان راهنما، پایان‌نامه خود را به زبان انگلیسی بنویسد. در مجموعه رشته‌های زبان‌های خارجی پایان‌نامه باید به زبان رشته تحصیلی تهیه و ارائه گردد.

۲) تأیید کتبی استاد/استادان راهنما مبنی بر کفایت دستاوردهای علمی و پژوهشی پایان‌نامه مطابق با طرح پیشنهادی مصوب؛

ماده ۳۰. در صورت فراهم بودن شرایط یادشده، دفاع از پایان‌نامه طی مراحل زیر انجام خواهد شد:

- ۱) درخواست دانشجو و تأیید استاد راهنما در سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی دانشگاه (RMS)؛
- ۲) طرح موضوع در شورای گروه آموزشی؛ (تأیید مستندات و تاریخ دفاع حداقل سه هفته بعد از طرح موضوع در شورای گروه)

"شیوهنامه اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

- و تعیین دو عضو هیئت علمی دارای تخصص مرتبط با موضوع پایان‌نامه به‌عنوان داور (با حداقل مرتبه استادیاری) تبصره. داوران پیشنهادی نباید هیچ‌گونه نسبت خانوادگی با اعضای دخیل در پایان‌نامه داشته باشند.
- ۳ تعیین روز و ساعت و محل برگزاری جلسه دفاع از پایان‌نامه در شورای گروه و ارسال مدارک مورد نیاز، حداقل دو هفته قبل از دفاع از پایان‌نامه به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده جهت اخذ مجوز دفاع؛
- ۴ بررسی درخواست و مستندات دفاع از پایان‌نامه در معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و در صورت تأیید، با تعیین نماینده تحصیلات تکمیلی، مجوز دفاع صادر می‌شود؛
- تبصره. نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده باید از بین اعضای هیأت علمی با مرتبه استادیار به بالا و حداقل دو سال سابقه تدریس در دانشگاه و از گروه آموزشی دیگری غیر از گروه آموزشی دانشجو و استاد راهنما باشد.
- ۵ جلسه دفاع در حضور استاد/استادان راهنما و استاد/استادان مشاور، هر دو داور و با مدیریت نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده برگزار می‌شود. مسئولیت اجرایی برگزاری دفاع به عهده معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده است.
- تبصره ۱.** در صورت غیبت استاد راهنمای اول یا داور/داوران، جلسه دفاع رسمیت نخواهد داشت. اگر استاد راهنمای اول به دلایلی چون حضور در فرصت مطالعاتی نتواند در جلسه دفاع حضور یابد، ضرورت دارد از روش‌های جایگزینی همچون استفاده از دور سخنی (ویدئو کنفرانس) به صورت مجازی در جلسه دفاع حضور یابد.
- تبصره ۲.** داوران می‌توانند از طریق دور سخنی (ویدئو کنفرانس) داوری خود را انجام دهند و در چنین مواردی نماینده تحصیلات تکمیلی به جای آن‌ها کاربرگ‌های مربوطه را امضاء خواهد کرد. در هر حال، اگر داور یا داوران نتوانند به شکل حضوری و یا از طریق دور سخنی در جلسه دفاع حضور داشته باشند، جلسه رسمیت نخواهد داشت.
- تبصره ۳.** در شرایط خاص و در صورتی که استاد راهنمای دوم و یا استاد مشاور نتوانند به شکل حضوری و یا از طریق دور سخنی (ویدئو کنفرانس) در جلسه دفاع حضور داشته باشند، باید تا پیش از برگزاری جلسه دفاع، نمره خود را به شکل کتبی (بدون نیاز به تکمیل کاربرگ نمره‌دهی) به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده اعلام نمایند تا نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده، نمره را در جلسه دفاع به همراه داشته باشد.
- ماده ۳۱.** نمره پایان‌نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزیابی آن بر اساس کیفیت علمی- پژوهشی، میزان نوآوری، چگونگی دفاع، نحوه نگارش و غیره بر اساس کاربرگ پیوست صورت می‌پذیرد و به صورت قبول با درجه عالی (۱۹ تا ۲۰)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۷/۹۹)، خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹) متوسط (۱۴ تا ۱۵/۹۹) و همچنین غیرقابل قبول (کمتر از ۱۴) خواهد بود.
- تبصره ۱.** ملاک تصمیم‌گیری در خصوص قبول و رد پایان‌نامه و همچنین درجه آن، میانگین نمرات استاد/استادان راهنما و مشاور/مشاوران و داوران است که لازم است هر یک به‌طور مستقل نمره خود را به نماینده تحصیلات تکمیلی جهت جمع‌بندی تحویل دهند. استاد راهنما (یا میانگین نمره استادان راهنما) با ضریب ۳، نمره هر یک از داوران با ضریب ۳ و استاد مشاور (یا میانگین نمره استادان مشاور) با ضریب یک خواهد بود. نماینده تحصیلات تکمیلی در جلسه‌های دفاع نمره‌ای نخواهد داشت.
- تبصره ۲.** چنانچه پایان‌نامه دانشجو غیرقابل قبول (کمتر از ۱۴) ارزیابی شود، با تأیید هیئت داوران فقط یک‌بار دیگر در سقف مدت مجاز تحصیل، به دانشجو اجازه داده می‌شود تا از پایان‌نامه خود دفاع کند.

"شیوهنامه اجرایی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته دانشگاه شهید چمران اهواز"
(ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد ناپوسته ورودی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و پس از آن)

تبصره ۳. دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از پایان‌نامه خود با درجه قبولی دفاع کند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به او اعطاء می‌شود.

ماده ۳۲. نحوه نگارش و صحافی پایان‌نامه مطابق با شیوه نامه مصوب دانشکده محل تحصیل دانشجویست.

ماده ۳۳. چنانچه دانشجو در تدوین پایان‌نامه تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی برداری و غیره) انجام دهد و این موضوع از سوی کمیته بررسی تخلفات پژوهشی دانشگاه اثبات شود، از ادامه تحصیل محروم می‌گردد و فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده دریافت می‌کند.

تبصره. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کمیته بررسی تخلفات پژوهشی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادره خواهد شد.

ماده ۳۴. معیار دانش آموختگی، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ از واحدهای گذرانده شده و کسب درجه قبولی از پایان‌نامه است. تاریخ دانش آموختگی بر مبنای روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان‌نامه تعیین می‌شود.

ماده ۳۵. دانشجو پس از گذراندن موفقیت‌آمیز مراحل آموزشی و پژوهشی و قبولی پایان‌نامه، دانش آموخته دوره کارشناسی ارشد ناپوسته شناخته می‌شود و باید حداکثر تا دو ماه پس از جلسه دفاع، اصلاحات موردنیاز را طبق نظر استاد راهنما انجام دهد.

تبصره. دانشجو باید حداکثر تا سه ماه پس از تاریخ دفاع، نسبت به انجام اصلاحات پایان‌نامه، ثبت آن در سیستم اطلاعات پژوهشی دانشگاه و انجام مراحل تسویه حساب اقدام نماید. در صورت تأخیر، مسئولیت آن برعهده دانشجو بوده و مطابق مقررات جاری دانشگاه با ایشان رفتار خواهد شد...

ماده ۳۶. دانشجو متعد است که انتشار هرگونه دستاورد از پایان‌نامه را با تأیید استاد راهنما و مطابق با مقررات و حفظ مالکیت دانشگاه به انجام برساند.

ماده ۳۷. در موارد زیر دانشجو از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ارشد محروم خواهد شد:

(۱) میانگین کل نمرات مرحله آموزشی (با رعایت تبصره ۲ ماده ۱۹ این شیوه‌نامه) کمتر از ۱۴ شود؛

(۲) دانشجو در دو نیمسال تحصیلی مشروط شود (با رعایت تبصره ۱ ماده ۱۹ این شیوه‌نامه).

(۳) پایان‌نامه دانشجو مردود (کمتر از ۱۴) ارزیابی شود (با رعایت تبصره ۲ ماده ۳۱ این شیوه‌نامه)؛

(۴) مدت تحصیل دانشجو بیش از حد مجاز به طول انجامد؛

(۵) ترک تحصیل و عدم حضور دانشجو به تأیید گروه آموزشی، دانشکده و دانشگاه رسیده باشد (با رعایت تبصره ۲ ماده ۲۰ این شیوه‌نامه).

تبصره. در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، طبق ضوابط دانشگاه، تسویه حساب دانشجو (اعم از روزانه، شبانه و پردیس) و بازگرداندن مدارک ثبت نامی و تحویل گواهی کارنامه تحصیلی، منوط به پرداخت شهریه مصوب خواهد بود.

ماده ۳۸. تفسیر موارد مورد پرسش و اتخاذ تصمیم نهایی درباره مفاد این شیوه‌نامه به عهده معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهد بود.